

**ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ
«Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ»**

**ΕΡΓΑΣΙΑ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ
2^ο Γενικό Λύκειο Αγ. Παρασκευής
ΣΧΟΛΙΚΟ ΕΤΟΣ 2022-2023
ΔΗΜΗΤΡΑ ΚΑΛΑΦΑΤΑ - Τμήμα Α1**

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Ο εθελοντισμός αποτελεί μια εκδήλωση κοινωνικής συμπεριφοράς όπου το άτομο χωρίς το κίνητρο της υλικής ανταμοιβής προσφέρει τον ελεύθερό του χρόνο για έναν κοινωφελή σκοπό είτε με δική του πρωτοβουλία είτε στο πλαίσιο μιας ομάδας ή φορέα.

ΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΩΘΟΥΝ ΤΟ ΑΤΟΜΟ ΣΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

Βασικά κίνητρα για παροχή εθελοντικής εργασίας είναι:

- η θέληση
- η ηθική και συναισθητική ικανοποίηση που νιώθει το άτομο μέσω της προσφοράς του
- η επικοινωνία του με άλλα άτομα
- η δημιουργική αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου του
- η συμμετοχή στα κοινά και η ουσιαστική εμπλοκή του ατόμου σε συλλογικά προβλήματα που αντιμετωπίζει η κοινωνία μας.

Ο ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Ελλάδα η εθελοντική προσφορά δεν είναι τόσο ανεπτυγμένη όσο σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες κι αυτό οφείλεται σε ποικίλους παράγοντες όπως:

- αλλαγές στον τρόπο ζωής
- διαμόρφωση αξιών με έμφαση στον ατομικισμό και στην απόκτηση υλικών αγαθών
- εργασιακή ανασφάλεια
- έλλειψη ευαισθητοποίησης σε κοινωνικές δράσεις
- έλλειψη ενημέρωσης για δυνατότητες / ευκαιρίες για εθελοντική δράση
- έλλειψη προγραμματισμού για ουσιαστική εθελοντική συμμετοχή από την πλευρά φορέων και μη κυβερνητικών οργανώσεων.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΗ

Ο εθελοντής, ως συγκροτημένο και συνειδητοποιημένο κοινωνικό υποκείμενο, απαιτείται να συνδυάζει ιδιότητες και χαρακτηριστικά όπως:

- να διαθέτει ανιδιοτελώς τις υπηρεσίες του,
- να είναι συγκροτημένος και οργανωμένος,
- να είναι συνεπής ως προς τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνει,
- να είναι διατεθειμένος να μαθαίνει διαρκώς και να εκπαιδεύεται συστηματικά,
- να αναλαμβάνει πρωτοβουλίες,
- να αυτενεργεί,
- να έχει υψηλό αίσθημα κοινωνικής ευθύνης,
- να διαθέτει βαθιά κοινωνική συνείδηση,
- να είναι συνεργατικός, αλληλέγγυος και δεκτικός στη λειτουργία ομάδων

. ΤΟΜΕΙΣ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

Ο εθελοντισμός εκδηλώνεται κατά κανόνα σε επίπεδα όπως:

- Ανθρώπινα δικαιώματα
- Κοινωνική αλληλεγγύη (μετανάστες - πρόσφυγες - άνθρωποι που ζουν σε κατάσταση φτώχειας, κακοποιημένες γυναίκες, θύματα οικογενειακής ή άλλης βίας κ.α.)
- Ευπαθείς κοινωνικά ομάδες
- Φυσική-Περιβαλλοντική προστασία
- Πολιτισμός
- Δράσεις για νέους-παιδιά-ηλικιωμένους
- Υγεία – Πρόνοια
- Προβλήματα τοπικών κοινωνιών
- Πολιτική προστασία (σε φυσικές καταστροφές)
- Ανθρωπιστική βοήθεια στο εξωτερικό

ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΟΥ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ ΣΤΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Ο εθελοντισμός συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας συνεκτικής και συγκροτημένης κοινωνίας μέσα από διαδικασίες όπως

- η δημιουργία στενών κοινωνικών δεσμών,
- η ανάπτυξη του «κοινωνικού κεφαλαίου» και του κλίματος εμπιστοσύνης μεταξύ των πολιτών,
- η ένταξη και η ενίσχυση των κοινωνικά ευπαθών ατόμων και ομάδων,
- η υπεράσπιση και η στήριξη των κοινωνικά αδυνάτων (Penner, 2004).

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Οι Γιατροί του Κόσμου είναι μια παγκόσμια μη κυβερνητική οργάνωση. Δημιουργήθηκε στη Γαλλία το 1980 για την παροχή περίθαλψης και ανθρωπιστικής βοήθειας σε χώρες που πλήττονται από φυσικές καταστροφές, πολέμους κλπ.

Μέσα από την Ιατρική Ανθρωπιστική δράση τους είναι σταθεροί υπερασπιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα είναι μια διεθνής, ανεξάρτητη, ιατρική και ανθρωπιστική οργάνωση, που παρέχει επείγουσα βοήθεια σε άτομα που έχουν πληγεί από ένοπλες συγκρούσεις, επιδημίες, αποκλεισμό από την παροχή ιατρικής φροντίδας και φυσικές καταστροφές, κυρίως σε χώρες της Αφρικής και της Ασίας, που έχουν έλλειψη ειδών πρώτης ανάγκης.

Οι Γιατροί Χωρίς Σύνορα ιδρύθηκαν το 1971 από μια μικρή ομάδα Γάλλων γιατρών και δημοσιογράφων, η οποία πίστευε ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα στην ιατρική περίθαλψη, ανεξάρτητα από τη φυλή, τη θρησκεία, τα πιστεύω ή τις πολιτικές πεποιθήσεις, και ότι οι ανάγκες αυτών των ανθρώπων υπερβαίνουν το σεβασμό για τα εθνικά σύνορα.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Save the Children®

Η Save the Children είναι μια παγκόσμια μη κυβερνητική οργάνωση, η οποία βοηθά τα παιδιά με ανάγκες σε όλο τον κόσμο. Ιδρύθηκε στο Ηνωμένο Βασίλειο το 1919. Ιδρύθηκαν ξεχωριστές εθνικές οργανώσεις σε περισσότερες από 28 χώρες, μοιράζοντας τον σκοπό για βελτίωση της ζωής των παιδιών δια μέσου της εκπαίδευσης, της ιατρικής περίθαλψης, των οικονομικών ευκαιριών, καθώς και σε επείγουσες καταστάσεις κατά τη διάρκεια φυσικών καταστροφών, πολέμων και άλλων συγκρούσεων.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Το Διεθνές Κίνημα Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου είναι το μεγαλύτερο ανθρωπιστικό δίκτυο στον κόσμο. Το Κίνημα περιλαμβάνει τη Διεθνή Επιτροπή του Ερυθρού Σταυρού (ICRC), τη Διεθνή Ομοσπονδία Συλλόγων Ερυθρού Σταυρού και Ερυθράς Ημισελήνου (IFRC) και τους Εθνικούς Συλλόγους (NS) με παρουσία και δραστηριότητες σε 186 χώρες.

Ο Ερυθρός Σταυρός είναι ένας διεθνής οργανισμός ανθρωπιστικού χαρακτήρα, ο οποίος ιδρύθηκε με σκοπό την προσφορά βοήθειας στα θύματα των πολέμων. Είναι μία από τις πρώτες μη κυβερνητικές οργανώσεις και στις μέρες μας η μεγαλύτερη και σημαντικότερη, με δράση σε κάθε γωνιά του πλανήτη.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

The logo for ActionAid, featuring the word "act:onaid" in a bold, red, sans-serif font. The colon is replaced by an exclamation point.

Η ActionAid είναι διεθνής μη κερδοσκοπική, μη κυβερνητική οργάνωση με στόχο την καταπολέμηση της φτώχειας και της ανισότητας. Ξεκίνησε από τη Μεγάλη Βρετανία, στις αρχές της δεκαετίας του '70, ως μια καθαρά φιλανθρωπική οργάνωση, με 88 υποστηρικτές που έγιναν ανάδοχοι σε 88 παιδιά στην Ινδία και την Κένυα. Αρχικά η δουλειά της επικεντρώθηκε στην παροχή υλικής βοήθειας, όπως νερό, τροφή και είδη πρώτης ανάγκης, καθώς και στην εξασφάλιση εκπαίδευσης για τα παιδιά.

Στην πορεία έγινε φανερό, ότι το να παρέχει μόνο είδη πρώτης ανάγκης, ανακουφίζει το πρόβλημα μόνο προσωρινά, ενώ δεν αντιμετωπίζει τις πραγματικές αιτίες της φτώχειας που είναι η άνιση κατανομή δύναμης και πόρων. Γι' αυτό, διεύρυνε το πεδίο δράσης της σε διεθνές επίπεδο ασκώντας ταυτόχρονα πίεση στη διεθνή κοινότητα για την καταπολέμηση των βαθύτερων αιτιών της φτώχειας.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Η UNICEF, η οργάνωση των Ηνωμένων Εθνών για τα Παιδιά, ιδρύθηκε στις 11 Δεκεμβρίου 1946 για να βοηθήσει τα παιδιά της Ευρώπης, της Μέσης Ανατολής και της Κίνας μετά το τέλος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου. Το 1953, γίνεται μόνιμο τμήμα του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών με κεντρικά γραφεία στη Ν. Υόρκη και αποστολή της την κάλυψη των μακροπρόθεσμων αναγκών των φτωχών παιδιών των αναπτυσσόμενων χωρών.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Το Παγκόσμιο Ταμείο για τη Φύση (World Wide Fund for Nature ή World Wildlife Fund), ή WWF ξεκίνησε ως μια μικρή ομάδα από συνειδητοποιημένους λάτρεις της άγριας φύσης και εξελίχθηκε σε μια από τις πιο ισχυρές, ανεξάρτητες οργανώσεις για την προστασία του περιβάλλοντος.

Αποστολή του οργανισμού είναι να σταματήσει και να αντιστρέψει την καταστροφή του περιβάλλοντός μας.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ

Ο εθελοντισμός και η ανιδιοτελής προσφορά στο κοινωνικό σύνολο, έρχεται ως η απάντηση στον ατομικισμό, τον υλισμό και τη γενικότερη αδιαφορία απέναντι στον πόνο και την ανάγκη του συνανθρώπου.

Συνοψίζοντας μπορούμε να πούμε ότι η αλληλεγγύη και η συνεργασία επιτρέπουν στην κοινωνική συνύπαρξη να λάβει το πιο ουσιαστικό και αληθινό της νόημα.

Τελικά, **ο εθελοντισμός λειτουργεί, ως ιδανικό παράδειγμα για τις νεότερες γενιές**, καθώς αναδεικνύει την αξία της συμμετοχής και του ενδιαφέροντος, ιδιαίτερα σημαντικό, αν αναλογιστεί κανείς σε πόσους τομείς και σε πόσα ζητήματα μπορεί η εθελοντική προσφορά να έχει σωτήρια θετικό αντίκτυπο.

ΠΗΓΕΣ

- 1) ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ με θέμα: «Εθελοντισμός και νέες μορφές κοινωνικής αλληλεγγύης στην Ελλάδα της οικονομικής κρίσης» της Μεταπτυχιακής Φοιτήτριας: Δρακοπούλου Ελένης - ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ ΣΧΟΛΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής
- 2) Μελέτη Randle & Dolnicar, 2009
- 3) Μελέτη Handy & Katz, 2008
- 4) Μελέτη Penner, 2004